

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник керівника
(проректор з науково-педагогічної роботи)

М.В. Афанасьєв
Афанасьєв М.В.

«ТЕХНІКА ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНИХ ОПЕРАЦІЙ»

робоча програма навчальної дисципліни

Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	051 Економіка
Освітній рівень	перший (бакалаврський)
Освітня програма	Міжнародна економіка

Вид дисципліни	вибіркова
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська

Завідувач кафедри міжнародної економіки
та менеджменту зовнішньоекономічної діяльності

Проскурніна Н.В.

Харків
ХНЕУ ім. С. Кузнеця
2019

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри міжнародної економіки та менеджменту
зовнішньоекономічної діяльності Протокол № 1 від 28.08.2019 р.

Розробник:

Козуб Вікторія Олександрівна, к.е.н., доц. кафедри міжнародної економіки та
менеджменту зовнішньоекономічної діяльності

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

1. Вступ

Анотація навчальної дисципліни: Сучасна модель розвитку вітчизняної економіки характеризується посиленням розвитку зовнішньоекономічної діяльності підприємства (далі – ЗЕД), яка відіграє значну роль як у в зміцненні позицій України на світовому ринку. Забезпечення ефективності здійснення ЗЕД можливо тільки за умови використання техніки та якісної організації зовнішньоекономічної операції (далі – ЗЕО). Такі умови вимагають знань та вмінь, які б забезпечили конкурентоспроможність підприємства на світовому ринку та його високу прибутковість. Освоєння навчальної дисципліни передбачає вивчення міжнародної та національної нормативно-правової бази організації і регулювання зовнішньоекономічних операцій; опанування змісту та особливостей використання базисних умов поставок товару «ІНКОТЕРМС» в діючій редакції; вивчення видів, форм, техніки проведення та організації основних зовнішньоекономічних операцій; визначення процедури підготовки та укладання зовнішньоекономічних договорів (контрактів) купівлі-продажу товарів, робіт, послуг, та їх особливостей; визначення особливостей, процедури організації та техніки здійснення допоміжних зовнішньоекономічних операцій.

Мета навчальної дисципліни: отримання студентами знань об'єктивних закономірностей, реальних процесів та специфічних особливостей організації і техніки проведення основних та допоміжних зовнішньоекономічних операцій, а також навичок їх практичного застосування.

Курс	4	
Семестр	1	
Кількість кредитів ECTS	5	
Аудиторні навчальні заняття	лекції	32
	семінарські, практичні	32
	лабораторні	-
Самостійна робота	86	
Форма підсумкового контролю	Іспит	

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни:

Попередні дисципліни	Наступні дисципліни
«Економіка підприємства»	«Міжнародний маркетинг»
«Міжнародна економічна діяльність України»	«Інформаційні системи і технології в міжнародній економіці»
«Світове господарство та міжнародні економічні відносини»	«Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства»
«Статистика»	«ЗЕД підприємства»
«Гроші і кредит»	
«Менеджмент»	
«Маркетинг»	
«Міжнародні фінанси»	

2. Компетентності та результати навчання за дисципліною:

Компетентності	Результати навчання
Знання та розуміння предметної області професійної діяльності.	Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.
Здатність використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.	Використовувати нормативні та правові акти, що регламентують професійну діяльність.
Розуміння основних особливостей сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.	Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.
Навички використання сучасних джерел економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.	Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Організація та техніка здійснення основних зовнішньоекономічних операцій

Тема 1. Теоретичні аспекти організації зовнішньоекономічних операцій

1.1. Поняття та види зовнішньоекономічних операцій.

Теоретичні аспекти визначення сутності поняття «зовнішньоекономічна операція». Етапи здійснення зовнішньоекономічної операції. Детальний алгоритм здійснення зовнішньоекономічної операції у процесі першого виходу на зовнішній ринок. Види зовнішньоекономічних операцій: основні та додаткові (забезпечуючі). Класифікація та загальна характеристика зовнішньоторговельних операцій за основними ознаками.

1.2. Мотивація та етапи виходу підприємства на зовнішні ринки.

Передумови виходу підприємства на зарубіжний ринок. Мотивація та етапи виходу підприємства на зовнішні ринки. Бар'єри виходу підприємства на зовнішній ринок. Класифікація та характеристика форм виходу на зовнішні ринки. Критерії вибору форм виходу підприємств на зовнішні ринки. Потенційні можливості фірм при виході на зовнішні ринки.

Тема 2. Економіко-правове забезпечення зовнішньоекономічних операцій

2.1 Об'єкт та суб'єкти зовнішньоекономічних операцій.

Об'єкт та суб'єкти зовнішньоекономічних операцій. Поняття та класифікація контрагентів, як суб'єктів зовнішньоекономічних операцій. Сутність та класифікація

фірм, як суб'єктів зовнішньоекономічних операцій: за видом господарської діяльності і характеру здійснюваних ними операцій, правового положення, характеру власності, належності капіталу і контролю, міжнародної сфери діяльності.

2.2 Джерела правового регулювання зовнішньоекономічних операцій: міжнародні та національні норми.

Джерела правового регулювання зовнішньоекономічних операцій: міжнародні та національні норми. Віденська конвенція про міжнародні договори купівлі-продажу товарів (1980 р.). Порядок укладання та виконання договору згідно Віденської конвенції про МДКП. Рекомендаційні норми міжнародного права. Поняття, особливості та зміст міжнародних правил інтерпретації комерційних термінів «ІНКОТЕРМС». Ієрархія контрактного законодавства в Україні.

Тема 3. Механізм здійснення зовнішньоторговельних операцій, пов'язаних з рухом товарів

3.1. Організація і техніка здійснення зовнішньоторговельних операцій.

Сутність та основні етапи комерційної угоди. Поняття, організація і техніка здійснення експортних операцій. Схема експортної операції. Схема оцінки експортних поставок за етапами. Поняття, організація і техніка здійснення реекспортних операцій. Поняття, принципи та методи укладання і виконання імпорتنих угод. Схема імпорتنної операції. Загальна схема оцінки імпортованих товарів за етапами товароруку. Поняття, принципи та методи укладання і виконання реімпорتنних угод. Механізм регулювання та форми контролю щодо відповідальності контрагентів при виконанні експортних та імпорتنних угод.

3.2. Поняття, види та порядок укладання зовнішньоторговельних контрактів.

Процедура здійснення зовнішньоекономічних операцій. Поняття, види, особливості та етапи укладання угоди купівлі-продажу та її відзнаки від інших міжнародних договорів. Сутність та класифікація статей (умов, параграфів) контракту. Зміст і структура зовнішньоторговельного контракту купівлі-продажу товарів та механізм його дії.

3.3. Особливості укладання та виконання контрактів за видами товарів (послуг).

Основні умови контрактів на купівлю-продаж сировини і продовольства. Особливості зовнішньоторговельних угод на ринку машинотехнічної продукції. Характерні особливості угод купівлі-продажу споживчих товарів. Особливості угод з експорту та імпорту послуг.

Тема 4. Механізм здійснення зовнішньоекономічних операцій, пов'язаних з наданням виробничих послуг та виконанням робіт

4.1. Організація та техніка здійснення лізингових операцій.

Сутність лізингових операцій. Взаємозв'язок змісту і форми лізингових відносин. Порівняльна характеристика лізингових та орендних відносин. Порівняння умов фінансового лізингу і банківського кредиту. Класифікація об'єктів лізингу. Суб'єкти ринку лізингових послуг в Україні. Загальна характеристика видів лізингу. Техніка здійснення та організація лізингового процесу при тристоронній лізинговій угоді. Етапи

процесу підготовки і реалізації лізингових положень.

Сутність, функції, предмет, загальні положення, структура та зміст лізингової угоди. Види зобов'язань у лізингових контрактах. Поняття і функції лізингових платежів. Склад лізингових платежів і організація взаєморозрахунків за договором лізингу.

4.2 Організація та техніка здійснення підрядних операцій.

Особливості та техніка здійснення підрядних операцій. Особливості формування ціни підрядних контрактів. Затримки при доставці та їх урегулювання. Особливості та зміст договору підряду на будівельні послуги. Використання субконтрактів при виконанні договорів підряду.

4.3. Організація та техніка здійснення ліцензійних операцій.

Сутність, предмет ліцензій. Переваги торгівлі ліцензіями для сторін угоди. Види ліцензій. Порядок визначення ціни ліцензії. Поняття, предмет та структура ліцензійного договору.

Тема 5. Механізм здійснення операцій компенсаційної торгівлі на зовнішньому ринку

5.1. Організація та техніка здійснення міжнародних компенсаційних операцій.

Причини стимулювання розвитку та сутність компенсаційної торгівлі. Сутність та особливості компенсаційних угод. Класифікація угод зустрічної торгівлі. Види та загальна характеристика міжнародних компенсаційних операцій. Операції в рамках промислового співробітництва.

5.2. Особливості зовнішньоекономічних контрактів у сфері зустрічної торгівлі.

Сутність та структура зовнішньоекономічного бартерного договору. Особливості контрактів на перероблення давальницької сировини (з іноземним елементом: замовником чи виконавцем).

Змістовий модуль 2. Організація та техніка здійснення забезпечуючих зовнішньоекономічних операцій

Тема 6. Міжнародні розрахунки і банківське обслуговування зовнішньоекономічних операцій

6.1. Загальна характеристика та особливості міжнародних розрахунків.

Валютно-фінансові умови контракту. Кореспондентські відносин банків. Міжнародні платіжні системи та їх характеристика. Сутність, особливості та способи міжнародних розрахунків. Класифікація видів міжнародних розрахунків. Особливості використання форм міжнародних розрахунків.

6.2. Організація та техніка здійснення міжнародних розрахункових операцій

Сутність, організація та техніка здійснення інкасової операції. Особливості розрахунків за допомогою інкасо. Сутність та види акредитивів. Схема акредитивної форми платежу. Особливості розрахунків за допомогою акредитиву. Сутність та схема банківського переказу. Особливості розрахунків за допомогою авансу. Особливості розрахунків за допомогою відкритого рахунку. Переваги та недоліки

застосування окремих форм міжнародних розрахунків. Ризики, що виникають при здійсненні міжнародних платежів.

6.3. Засоби платежу, що використовуються при здійсненні міжнародних розрахунків.

Сутність, правова та економічна природа векселів. Класифікація видів векселів. Оборотність векселя. Сутність та характеристика видів індосаментів. Сутність та економічна природа чека. Класифікація видів чеків. Заходи проти необґрунтованої затримки платежу та неплатежу: банківські гарантії; банківські авали; банківські акцепти; резервні акредитиви; фірмові та державні гарантії; операції банків зі страхування валютних ризиків.

Тема 7. Транспортне обслуговування зовнішньоекономічних операцій

7.1. Роль транспорту та критерії вибору виду транспорту для міжнародних перевезень

Роль транспорту у зовнішньоекономічній діяльності підприємств. Поняття та характеристика транспортних операцій. Класифікація міжнародних транспортних послуг. Поняття, види, загальна характеристика правової регламентації міжнародних перевезень. Класифікація транспортних операцій у ЗЕД. Специфіка функціонування міжнародних транспортних коридорів.

7.2. Організація та техніка здійснення міжнародних перевезень основними видами транспорту.

Особливості організації та механізм здійснення морських перевезень. Форми організації перевезень: лінійне (регулярне) і трампове (нерегулярне). Типи суден, що здійснюють морські перевезення. Види фрахтування суден, що застосовуються у практиці торговельного мореплавства. Договір морського перевезення (чартер) та його структура. Сутність та особливості повітряного транспорту. Організація здійснення перевезень повітряним транспортом (регулярні та нерегулярні рейси). Система міжнародних авіатарифів. Договір повітряного перевезення вантажів. Особливості організації та механізм здійснення залізничних перевезень. Договір залізничного перевезення вантажу. Особливості організації та механізм здійснення автомобільних перевезень. Транспортні умови контракту купівлі-продажу.

7.3. Порядок оформлення міжнародної транспортної документації

Міжнародні транспортні конвенції: загальна характеристика. Документи з підготовки товару до відвантаження. Документи, що підтверджують виконання угоди: відвантажувальні та товаросупроводжувальні. Комерційні, транспортні, страхові та митні документи: зміст, порядок оформлення.

Тема 8. Страхування в процесі здійснення зовнішньоекономічних операцій

8.1. Страхування зовнішньоторговельних вантажів.

Загальні питання управління ризиками у зовнішньоекономічній діяльності. Сутність та види страхування у зовнішньоекономічній діяльності. Особливості страхування зовнішньоекономічної діяльності. Стан та особливості формування страхового ринку в Україні. Транспортне страхування у зовнішньоекономічній

діяльності. Умови страхування. Специфіка страхування вантажів при зовнішньоторговельних операціях. Страхові тарифи на різні види транспортування.

8.2. Страхування відповідальності у ЗЕД.

Об'єкти страхування відповідальності. Види збитку при страхуванні відповідальності. Страхування автоцивільної відповідальності. страхування відповідальності судновласників. Страхування цивільної відповідальності авіаперевізника. Страхування відповідальності автоперевізника. Перестраховання у ЗЕД.

Тема 9. Організація та техніка здійснення торговельно-посередницьких операцій на зовнішньому ринку

9.1. Доцільність використання посередників та види посередницької діяльності.

Сутність та критерії ефективності міжнародної посередницької діяльності. Різновиди міжнародних посередницьких операцій: операції з перепродажу, дилерські операції, комісійні операції, агентські та брокерські операції. Обсяг прав та вибір посередників на ринках. Поділ посередників (агентів) за обсягом переданих прав на простих агентів (або агентів з невинятковим правом продажу), монопольних агентів (агентів з виключним правом продажу) і агентів із правом «першої руки» (переважним правом продажу). Рекомендації з пошуку надійної торговельно-посередницької фірми й створення раціональної збутової мережі. Основні види ризиків посередників при зовнішньоторговельній операції. Винагорода посередників.

9.2. Особливості використання торговельно-посередницьких угод у зовнішньоекономічній діяльності.

Правова база зовнішньоторговельної посередницької діяльності: нормативні акти, що спеціально регламентують діяльність торговельних посередників; документи, що уніфікують проведення зовнішньоекономічних операцій. Поняття та зміст договорів із зовнішньоторговими посередниками. Комісійний договір. Консигнаційний договір.

Тема 10. Зовнішньоекономічні операції підприємств на території вільних економічних зон

10.1. Обґрунтування необхідності та порядок створення вільних економічних зон.

Сутність, мета та завдання створення спеціальних економічних зон (СЕЗ). Класифікація цілей створення СЕЗ. Світовий досвід використання режимів спеціальних економічних зон. Класифікації та характеристика видів ВЕЗ. Система пільг, що надаються у ВЕЗ.

10.2. Офшорне підприємництво та його роль у світовій економіці.

Сутність та характерні ознаки офшорних зон. Цілі використання та основні види офшорних компаній. Законодавчі обмеження щодо співпраці з офшорними компаніями. Сутність та види офшорних компаній. Значення і принципи вибору юрисдикції реєстрації офшорної компанії. Процедура заснування та організація роботи офшорної компанії. Типові офшорні схеми.

Тема 11. Організація та техніка проведення міжнародних комерційних переговорів

11.1. Рекомендації з підготовки до проведення комерційних переговорів у ЗЕД.

Діловий етикет і протокол. Основні норми ділового етикету та протоколу, що використовують під час переговорів. Рекомендації з підготовки до проведення комерційних переговорів у ЗЕД. Підготовка до ведення переговорів. Роль ділових прийомів у розвитку міжнародних контактів фірм. Основні правила формування нормальних ділових робочих відносин.

11.2. Організація і техніка проведення комерційних переговорів.

Сутність та класифікація міжнародних комерційних переговорів. Методи проведення комерційних переговорів: позиційний та принциповий, їх порівняльна характеристика. Типовий сценарій проведення міжнародних комерційних переговорів. Тактичні аспекти переговорів. Національно-культурні особливості країни ділового партнера та їх врахування під час переговорів.

4. Порядок оцінювання результатів навчання

Система оцінювання сформованих компетентностей у студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни «Техніка та організація зовнішньоекономічних операцій» передбачають лекційні, практичні заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей у студентів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою. Відповідно до Тимчасового положення «Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою» ХНЕУ ім. С. Кузнеця, контрольні заходи включають:

поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних, семінарських, занять і оцінюється сумою набраних балів (максимальна сума – 60 балів; мінімальна сума, що дозволяє студенту складати іспит, – 35 балів);

модульний контроль, що проводиться у формі колоквиуму як проміжний міні-екзамен з ініціативи викладача з урахуванням поточного контролю за відповідний змістовий модуль і має на меті *інтегровану* оцінку результатів навчання студента після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля;

підсумковий/семестровий контроль, що проводиться у формі семестрового екзамену, відповідно до графіку навчального процесу.

Порядок проведення поточного оцінювання знань студентів. Оцінювання знань студента під час практичних занять та виконання індивідуальних завдань проводиться за такими критеріями:

розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються; ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни; ознайомлення з рекомендованою сучасною літературою з питань, що розглядаються; вміння поєднувати теорію з практикою при розв'язанні задач, проведенні розрахунків у процесі виконання індивідуальних завдань та завдань, винесених на розгляд в

аудиторії; логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки; здатність проводити критичну та незалежну оцінку певних проблемних питань; вміння пояснювати альтернативні погляди та наявність власної точки зору, позиції на певне проблемне питання; застосування аналітичних підходів; якість і чіткість викладення міркувань; логіка, структуризація та обґрунтованість висновків щодо конкретної проблеми; самостійність виконання роботи; грамотність подачі матеріалу; використання методів порівняння, узагальнення понять та явищ; оформлення роботи.

Загальними критеріями, за якими здійснюється оцінювання позааудиторної самостійної роботи студентів, є: глибина знань, вміння систематизувати знання за окремими темами, вміння робити обґрунтовані висновки, володіння категорійним апаратом, навички і прийоми виконання практичних завдань, вміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та обробку, самореалізація на практичних заняттях.

Підсумковий контроль знань та компетентностей студентів з навчальної дисципліни «Техніка та організація зовнішньоекономічних операцій» здійснюється на підставі проведення семестрового екзамену, завданням якого є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання накопичених знань, вміння формулювати своє ставлення до певної проблеми навчальної дисципліни тощо.

Екзаменаційний білет охоплює програму дисципліни «Техніка та організація зовнішньоекономічних операцій» і передбачає визначення рівня знань та ступеня опанування студентами компетентностей.

Кожен екзаменаційний білет складається із 1 теоретичного та 4 практичних завдань (стереотипного, евристичного, діагностичного та аналітичного завдань), які передбачають вирішення типових професійних завдань фахівця на робочому місці та дозволяють діагностувати рівень теоретичної підготовки студента і рівень його компетентності з навчальної дисципліни.

Результат семестрового екзамену оцінюється в балах (максимальна кількість – 40 балів, мінімальна кількість, що зараховується, – 25 балів) і проставляється у відповідній графі екзаменаційної «Відомості обліку успішності».

Студента слід **вважати атестованим**, якщо сума балів, одержаних за результатами підсумкової/семестрової перевірки успішності, дорівнює або перевищує 60. Мінімумально можлива кількість балів за поточний і модульний контроль упродовж семестру – 35 та мінімумально можлива кількість балів, набраних на екзамені, – 25.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни «Техніка та організація зовнішньоекономічних операцій» розраховується з урахуванням балів, отриманих під час екзамену, та балів, отриманих під час поточного контролю за накопичувальною системою. Сумарний результат у балах за семестр складає: «60 і більше балів – зараховано», «59 і менше балів – не зараховано» та заноситься у залікову «Відомість обліку успішності» навчальної дисципліни.

Розподіл балів за тижнями

(вказати засоби оцінювання згідно з технологічною картою)

Теми змістового модуля			Лекційні заняття	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Семинарські заняття	Перевірка есе	Презентація	Експрес-опитування	Тестування	Письмова контрольна робота	Колоквіум	Усього
Змістовий модуль 1.	Тема 1	1 тиждень	0,5	1	-	-	-		1	-			2,5
	Тема 2	2 тиждень	0,5	1	-	-	-		1	-			2,5
	Тема 3	3 тиждень	0,5	1	-	-	-			-	2		3,5
		4 тиждень	0,5	1	-	-	-		1	-			2,5
	Тема 4	5 тиждень	0,5	1	-	-	-			-	2		3,5
		6 тиждень	0,5	1	-	-	-		1	-			2,5
	Тема 5	7 тиждень	0,5	1	-	-	-			-	2		3,5
		8 тиждень	0,5	1	-	-	-		1	-		7	9,5
Змістовий модуль 2.	Тема 6	9 тиждень	0,5	1	-	-	-		1	-			2,5
		10 тиждень	0,5	1	-	-	-			-	2		3,5
	Тема 7	11 тиждень	0,5	1	-	-	-		1	-			2,5
	Тема 8	12 тиждень	0,5	1	-	-	-		1	-			2,5
	Тема 9	13 тиждень	0,5	1	-	-	-			-	2		3,5
	Тема 10	14 тиждень	0,5	1	-	-	-		1	-			2,5
	Тема 11	15 тиждень	0,5	1	-	-	-		1	-			2,5
		16 тиждень	0,5	1	-	-	-	4		-		5	10,5
	Іспит												40
Усього			8	16	-	-	-	4	10	-	10	12	100

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно	не зараховано
1 – 34	F		

5. Рекомендована література

Основна

1. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: навч. посібник / Л. О. Чернишова, О. І. Печенка, В. О. Козуб, К. Ю. Величко. – Харків: «Видавництво «Форт», 2015. – 400с.
2. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: практикум: навч. посібник / Л. О. Чернишова, В. О. Козуб, Л. Л. Носач, К. Ю. Величко, О. І. Печенка. – Х.: «Видавництво «Форт», 2017. – 238 с.
3. Організація зовнішньоекономічних угод: курс лекцій [Електронний ресурс] / уклад.: В. О. Козуб; О. І. Печенка. – Х.: ХДУХТ, 2019. – 210 с.

Додаткова

4. Босак А. О. Технологія зовнішньоекономічних операцій і міжнародні інформаційні системи: навч. посіб. / А. О. Босак, О. Ю. Григор'єв, Р. Д. Бала. – Львів: Вид. Нац. Ун-ту «Львівська політехніка», 2009. – 180 с.
5. Георгіаді Н. Г. Основи зовнішньоекономічної діяльності: теоретичні основи і прикладні аспекти: навч.-метод. посіб. / Н. Г. Георгіаді. – Львів: Інтелект-Захід, 2006. – 260 с.
6. Гребельник О. П. Основи зовнішньоекономічної діяльності: підручник / О. П. Гребельник. – 3-те вид., перероб. та допов. – К.: Центр навч. літ., 2008. – 432 с
7. Дідківський М. І. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: навч. посіб. / М. І. Дідківський. – К.: Знання, 2006. – 462 с.
8. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: навч.-метод. посібник / Л. Л. Носач, В. О. Козуб, П. Л. Гринько, А. С. Дядін. – Харків: «Видавництво «Форт», 2015. – 295 с.
9. Зовнішньоекономічні операції і контракти: навч. посіб. / В. В. Козик, Л. А. Панкова, Я. С. Карп'як та ін. – 2-ге вид., перероб. і доп. – К.: Центр навч. літ., 2004. – 608 с.
10. Приймаченко Д. В. Митна політика держави та її реалізація митними органами: монографія / Д. В. Приймаченко. – Дніпропетровськ: Академія митної служби України, 2006. – 332 с.
11. Полищук А. В. Внешнеэкономический договор (контракт) / А. В. Полищук, А. О. Полищук, О. И. Платонов. – Одесса: ПЛАСКЕ, 2014. – 480 с.
12. Руденко Л. В. Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції: підручник / Л. В. Руденко. – вид. 2-ге, перероб. і доп. – К.: Центр навч. літ., 2007. – 632 с.
13. Шкурупій О. В., Гончаренко В. В., Артеменко І. А. та ін. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: Навч. посіб. / За ред. О. В. Шкурупій. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 248 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

14. Господарський кодекс України. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws>.
15. Митний кодекс України. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/>.

16. Податковий кодекс України. – Режим доступу : <http://minrd.gov.ua/nk>.
17. Принципы международных коммерческих договоров (Принципы УНИДРУА (UNIDROIT) // Верховна Рада України. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_920.
18. Регіони України: статистичний щорічник [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua.
19. Статистика України: науковий журнал [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.ukrstat.gov.ua.
20. Статистична звітність емітентів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.smida.gov.ua/db/emitent.
21. Сайт ПНС ХНЕУ ім. С. Кузнеця [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://pns.hneu.edu.ua/>